

Mál nr. 412/2019

M og
V v/ málskostnaðartryggingarlið fjölskylduþryggingar.
Ágreiningur um bótaskyldu vegna reksturs dómsmáls fyrir Félagsdómi.

Gögn.

Málskot, móttakið 29.11.2019, ásamt fylgigögnum.
Bréf V, dags. 23.12.2019.

Málsatvik.

M höfðaði mál fyrir Félagsdómi gegn A þar sem einkum voru hafðar uppi dómkröfur sem lutu að því að brottrekstur hennar úr hinu stefnda félagi og tiltekin ákvæði í lögum félagsins sem takmörkuðu kjörgengi hennar í félaginu fælu í sér brot gegn fyrri málslið 2. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur.

M hefur krafist bóta úr málskostnaðartryggingu, sem er einn þáttur í fjölskylduþryggingu hennar hjá V, vegna kostnaðar sem hlaust af málsókninni. V hefur hafnað bótaskyldu.

Álit.

Í inngangsorðum í skilmálum málskostnaðartryggingarinnar hjá V segir að hlutverk vátryggingarinnar sé að greiða málskostnað vegna ágreinings í einkamálum. Í skilmálunum er bótasvið vátryggingarinnar skilgreint svo að vátryggingin bæti málskostnað vegna ágreinings sem snertir vátryggðan sem einstakling og getur komið til úrlausnar héraðsdóms eða Hæstaréttar hér á landi. Þá er tekið fram í sérstöku undanþáguákvæði í skilmálunum að vátryggingin bæti ekki málskostnað vegna ágreinings sem aðeins getur komið til úrskurðar framkvæmdavalds eða sérdómstóla.

Dómur Félagsdóms gekk M í hag. Í upphafi niðurstöðukafla dómsins segir að umrætt dómsmál eigi undir Félagsdóm með vísan til 1. töluliðar 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938, en samkvæmt því ákvæði er verkefni Félagsdóms að dæma í málum, sem rísa út af kærnum um brot á lögnum og tjóni sem orðið hefur vegna ólögðra vinnustöðvana. Samkvæmt 67. gr. laganna eru úrskurðir og dómur Félagsdóms endanlegir og verður ekki áfrýjað. Þó er unnt að kæra til Hæstaréttar dómum eða úrskurðum í fjórum tilvikum sem nánar eru tilgreind í lagaákvæðinu, þ. á m. efnislegar dómsúrlausnir um að aðila sé gert að greiða sekt samkvæmt 65. gr. laganna.

Samkvæmt fyrri málslið 1. mgr. 24. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála hafa hinir almennu dómstólar, þ. á m. héraðsdómstólar, vald til að dæma um hvert það sakarefni sem lög og landsréttur ná til nema það sé skilið undan lögsögu þeirra samkvæmt lögum, samningi, venju eða eðli sínu. Í þessu sambandi ber þess að gæta að í I. kafla laga nr. 50/2016, um dómstóla, eru ákvæði um dómstólaskipanina. Þar eru ákvæði í 1. og 2. gr. um Hæstarétt og Landsrétt, svo og í 3. gr. um héraðsdómstóla, fjölda þeirra og umdæmi. Þá segir í 4. gr. laganna að aðrir dómstólar séu Félagsdómur og Landsdómur og um þá gildi ákvæði í öðrum lögum.

Ekki er um það deilt að mál M á hendur A laut lögsögu Félagsdóms en í ljósi framangreindra lagaákvæða telst dómstóllinn vera sérdómstóll, enda teljast efnislegar dómsúrlausnir hans vera endanlegar nema í einu mjög afmörkuðum tilviki. Þá gat mál M á hendur A því ekki lotið lögsögu hinna almennu dómstóla. Samkvæmt þessu og með vísan til undanþáguákvæðis í skilmálum V þess efnis að vátryggingin bæti ekki málskostnað vegna ágreinings sem aðeins getur komið til úrskurðar sérdómstóla fellur kostnaður M í máli hennar á hendur A utan bótasviðs málskostnaðartryggingarinnar hjá V. Hún á því ekki rétt á bótum úr vátryggingunni.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr málskostnaðartryggingu hjá V.

Reykjavík, 21. janúar 2020.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.